

**БУЙРУК
ПРИКАЗ**

30-декабрь 2024 № 125

Бишкек ш.

**Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин
Акыйкат башкаруу жана ак ниеттүүлүк декларациясын бекитүү тууралуу**

Коррупцияга каршы аракеттенүү чөйрөсүндө бирдиктүү мамлекеттик саясатты ишке ашыруу максатында, “Коррупцияга каршы аракеттенүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына, Министрликтин 2024-жылдын 23-январында № 5 буйругу менен бекитилген 2024-2026-жылдарга Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин коррупциялык тобокелдиктерди башкаруу боюнча иш-чаралар планынын 1-пунктуна, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 15-ноябрындагы №250 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги жөнүндө жобонун 17-пунктунун 18-пунктчасына ылайык, **буйрук кылам:**

1. Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин Акыйкат башкаруу жана ак ниеттүүлүк декларациясы (мындан ары – Декларация) тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Персонал менен иштөө бөлүмү Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин (мындан ары - Министрлик) борбордук аппаратынын бардык кызматкерлерин, анын ичинде жетекчилигин, ТТП жана КТПны кол коюсу менен Декларация менен тааныштырсын. Андан ары бул ишти үзгүлтүксүз жүргүзсүн.

3. Министрликтин ведомстволук бөлүмдөрү жана аймактар аралык башкармалыгы кызматкерлерин Декларация менен тааныштыруу ишин үзгүлтүксүз жүргүзсүн. Зарыл болгон учурда ушул Декларацияга ылайык ички документти иштеп чыксын жана бекитсин.

4. Министрликтин борбордук аппаратынын, ведомстволук бөлүмдөрүнүн жана аймактар аралык башкармалыгынын бардык кызматкерлери, анын ичинде жетекчилик, ТТП жана КТП Декларациянын принциптерин жетекчиликке алып жана талаптарын так аткарышсын.

5. Коррупциянын алдын алуу боюнча ыйгарым укуктуу зарыл болгон учурда Декларациянын принциптерин жана талаптарын түшүндүрүү боюнча методикалык жана консультациялык иштерди жүргүзсүн.

6. Маалыматтык жана техникалык камсыздоо бөлүмү Коррупциянын алдын алуу боюнча ыйгарым укуктуу менен бирге Министрликтин расмий сайтында Декларацияны жайгаштыруу менен, ошондой эле ак ниеттүүлүк принциптеринин бузулушу жөнүндө билдирүү функциясын камсыз кылуу менен “ЭКМдин ак ниеттүүлүк саясаты” бөлүмүн түзсүн.

7. Иш кагаздарын жүргүзүү жана аткарылышын контролдоо бөлүмү бул буйрукту Министрликтин борбордук аппаратынын, ведомстволук бөлүмдөрүнүн жана аймактар аралык башкармалыгынын бардык кызматкерлерине жеткирсин.

8. Бул буйруктун аткарылышын контролдоону өзүмө калтырам.

Об утверждении Декларации о надлежащем управлении и добропорядочности Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики

В целях проведения единой государственной политики в области противодействия коррупции, в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О противодействии коррупции», с пунктом 1 Плана действий Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики по управлению коррупционными рисками на 2024-2026 годы, утвержденного приказом Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики от 23 января 2023 года № 5, подпунктом 18 пункта 17 Положения о Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики, утвержденного постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 15 ноября 2021 года № 250, **приказываю:**

1. Утвердить Декларацию о надлежащем управлении и добропорядочности Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики (далее – Декларация) согласно приложению.

2. Отделу по работе с персоналом ознакомить с Декларацией под роспись всех сотрудников центрального аппарата Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики (далее – Министерство), включая руководство, ТОП и МОП. В дальнейшем проводить настоящую работу на постоянной основе.

3. Подведомственным подразделениям и межрегиональному управлению министерства проводить работу по ознакомлению сотрудников с Декларацией на постоянной основе. При необходимости разработать и утвердить внутренний документ в соответствии с данной Декларацией.

4. Всем сотрудникам центрального аппарата Министерства, подведомственных подразделений и межрегионального управления Министерства, включая руководство, ТОП и МОП строго руководствоваться принципами и соблюдать требования Декларации.

5. Уполномоченному по вопросам предупреждения коррупции при необходимости проводить методологическую и консультационную работу по разъяснению принципов и требований Декларации.

6. Отделу информационного и технического обеспечения совместно с Уполномоченным по вопросам предупреждения коррупции создать на официальном сайте Министерства раздел «Политика добропорядочности МЭК», опубликовать в данном разделе Декларацию, а также предусмотреть функцию по сообщению о нарушении принципов добропорядочности.

7. Отделу контроля исполнения и делопроизводства довести настоящий приказ до сведения всех сотрудников центрального аппарата, подведомственных подразделений, межрегионального управления Министерства.

8. Контроль за исполнением настоящего приказа оставляю за собой.

Министр

Б.Т. Сыдыков

Б.Т. Сыдыков

Макулдашылды:

Министрдин биринчи орун басары

Ч.С. Сейитов

Министрдин орун басары

Г.К. Асылбаева

Министрдин орун басары

И.Э. Асылкулов

Министрдин орун басары

Н.К. Малаев

Министрдин орун басары

С.Б. Болотов

Укуктук камсыздоо
башкармалыгынын начальниги

А.С. Айдаров

Иш кагаздарын жүргүзүү жана аткарылышын
контролдоо бөлүмүнүн башчысы

С.А. Садыкова

Персонал менен иштөө
бөлүмүнүн башчысы

М.А. Хусайнова

Мамлекеттик тил жана лингвистикалык
экспертиза бөлүмүнүн башчысы

Ж.М. Дегенбаева

Аткаруучу:
Коррупциянын алдын алуу
боюнча ыйгарым укуктуу

Н.К. Сыдыгалиева

**Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин
Акыйкат башкаруу жана ак ниеттүүлүк декларациясы**

БИЗ, Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлигинин (мындан ары - Министрлик) ЖАМААТЫ,

өлкөнүн туруктуу экономикалык өнүгүүсүн камсыз кылууда өзүбүздүн ролубуздун маанилүүлүгүн ТААНЫП,

башкаруу чөйрөсүндөгү көйгөйлөр, анын ичинде коррупция, мамлекеттик органдарды туруктуу экономикалык жана социалдык өнүктүрүүнү натыйжалуу камсыз кылуу жөндөмдүүлүгүнөн ажыратаарын ТААНЫП,

катышуучу мамлекеттердин мамлекеттик сектор жана мамлекеттик кызматчылар үчүн натыйжалуулук, ачык-айкындуулук, сатылбастык, чынчылдык, жоопкерчиликтүүлүк жана берилгендик принциптерине негизделген шарттарды түзүү милдеттери бекитилген Бириккен Улуттар Уюмунун Коррупцияга каршы конвенциясынын 7, 8, 10, 13-беренелерине ТААНЫП,

коррупцияга каршы аракеттенүүнүн, коррупциянын алдын алуунун жана ага каршы күрөшүүнүн, коррупциялык укук бузуулардын кесепеттерин азайтуунун жана жоюунун укуктук жана уюштуруучулук негиздеринин негизги принциптерин белгилеген “Коррупцияга каршы аракеттенүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ТААНЫП,

Кыргыз Республикасынын “Мамлекеттик жарандык кызмат жана муниципалдык кызмат жөнүндө” Мыйзамынын мамлекеттик жарандык кызматка байланыштуу чектөөлөрдү, ошондой эле ар бир кызматкердин этикасын сактоого милдеттүүлүгүн белгилеген 15 жана 32-беренелерине ТААНЫП,

кызматтык милдеттерди аткарууда жеке (жеке) кызыкчылыкты (кызыкчылыкты) болтурбоо, кызматкерлердин коомдук кызыкчылыктардагы ишмердигин камсыз кылууга багытталган Кыргыз Республикасынын “Кызыкчылыктардын кагылышуусу жөнүндө” Мыйзамына ТААНЫП,

коррупциянын алдын алуу максатында мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын ишинин натыйжалуулугун жана ачыктыгын камсыз кылуу чаралары каралган, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2024-жылдын 5-июнундагы № 137 Жарлыгы менен бекитилген 2025-2030-жылдарга Кыргыз Республикасында коррупцияга каршы мамлекеттик стратегияны ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планынын (2025-2027-жылдарга орто мөөнөттүү мезгилге I этапка) 5-главасына ТААНЫП,

бардык мамлекеттик органдардын коррупциядан таза болушун камсыздоо артыкчылыктуу экенин ЫРАСТАП,

айкындуулук, отчеттуулук, чынчылдык, жоопкерчиликтүүлүк жана кесипкөйлүк принциптерине негизделген мамлекеттик системага ээ болуу коомчулуктун ишенимин сактоодо жана иштин натыйжалуулугун камсыз кылууда негизги ролду ойной тургандыгына ЫНАНЫП,

коррупцияга каршы күрөшүүдө жогоруда аталган эл аралык стандарттардан жана улуттук мыйзамдардан келип чыккан милдеттенмелерди аткаруу милдетине толук даяр экенибизди ЫРАСТОО МЕНЕН,

абийирдүүлүк, айкындуулук жана акыйкат башкаруу принциптерине берилгендигибизди БИЛДИРЕБИЗ.

Негизги принциптер жана милдеттенмелер

Акыйкат башкаруу

Биз абийирдүүлүк, ачыктык, отчеттуулук жана мыйзам үстөмдүгүнүн принциптерине негизделген мамлекеттик секторду туруктуу экономикалык өсүштүн маанилүү фактору деп эсептейбиз жана мындай мамлекеттик сектор жарандардын мамлекеттик институттарга жана бийлик органдарына ишенимин бекемдөөнүн маанилүү элементи экенин түшүнөбүз.

Биз белгилегендей, туура башкаруу саясаттын, административдик жол-жоболордун жана башкаруучулук чечимдердин жыйындысын билдирет, ал иштин натыйжалуулугуна жана натыйжалуулугуна өбөлгө түзөт. Ошондуктан биз принциптерди жана аларда камтылган негиздерди так сактоого чечкиндүүлүгүбүздү тастыктайбыз.

Коррупциянын бардык түрлөрүнө каршы багытталган кабыл алуу, ишке ашыруу жана сактоо чараларын күчөтүүнүн маанилүүлүгүн белгилейбиз. Бул чаралар коррупциянын бардык түрлөрүн алдын алуу үчүн жоопкерчиликти өзүнө алуу боюнча талаптарды, ошондой эле мүмкүн болуучу кызыкчылыктардын кагылышуусун жана пайда болгон кызыкчылыктардын кагылышын жөнгө салууну камтыйт.

Мамлекеттик ресурстарды натыйжалуу тескөө, бюджетти түзүүнүн жана аткаруунун акылга сыярлык жол-жоболору жана мамлекеттик сатып алуулар талаптагыдай башкаруунун маанилүү компоненттери болуп саналарын ырастайбыз. Демек, биз бюджетти түзүү жана аткаруу, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуу маселелеринде ачыктыктын жана басмырлабоонун маанилүү экенин билебиз.

Биз кесиптик этика маселелери боюнча Министрликтин системасынын кызматкерлери үчүн агартуучулук жана пропагандалык иш-чараларды өткөрүүнүн, кызыкчылыктардын кагылышуусуна тиешелүү жүрүм-турум стандарттарын жана жоболорду практикага киргизүүнүн, ошондой эле мамлекеттик кызматчылардын өз кирешелерин жана активдерин декларациялоо системасынын мониторингинин зарылдыгын баса белгилейбиз. Биз жүрүм-турумдун иштелип чыккан жана практикага киргизилген этикалык ченемдерин сактоо тартипти бекемдөөдө негизги мааниге ээ экенин белгилейбиз.

Лидерлик жана берилгендик

Биз лидерлик жана берилгендик натыйжалуу башкарууну курууда негизги ролду ойнойт деп ишенебиз, ал эми жетекчилердин чынчылдыгы жана кесиптик этикасы туура башкаруунун жана адептүүлүктүн өзөгүн түзөт. Биз жогорку деңгээлдеги тартипти камсыз кылуу жана коррупцияга жол бербөөнү жактоо зарылдыгын баса белгилейбиз.

Министрликтин жетекчилиги адептүүлүк маданиятын калыптандыруу үчүн негизги жоопкерчиликти тартат, бул кызматкерлердин жана коомчулуктун Министрликке болгон ишенимин бекемдейт, жүйөлүү команданы түзүүгө өбөлгө түзөт жана Министрликтин жакшы адептүү орган катары туруктуу кадыр-баркын көтөрөт.

Жетекчиликтин ишмердиги төмөнкү принциптерге негизделет:

Жеке үлгү - Министрликтин жетекчилиги өзүнүн жүрүм-туруму менен этиканын, кесипкөйлүктүн жана мыйзамдарды сактоонун жогорку стандарттарын көрсөтүп, кызматкерлерди ушундай баалуулуктарды сактоого шыктандырып, адептүүлүктүн жана ак ниеттүүлүктүн үлгүсү болууга милдеттенет.

Чечимдердин айкындыгы – Министрликтин жетекчилиги коомчулук менен ачык байланышты колдоого, өз аракеттери жана ишинин натыйжалары үчүн отчет берүүгө милдеттенет. Бардык башкаруучулук чечимдер ачык, объективдүүлүк, адилеттүүлүк принциптерин жана коомдун кызыкчылыктарын эске алуу менен кабыл алынууга тийиш.

Жоопкерчиликтүүлүк – Министрликтин жетекчилиги коомдун кызыкчылыктарына туура келген салмактуу чечимдерди кабыл алуу, ошондой эле тартипти сактоо ченемдерин сактоого өбөлгө түзүүчү чөйрөнү түзүү үчүн жоопкерчилик тартат.

Мыйзамга ылайык келүү

Биз мыйзам үстөмдүгүнүн жана жарандардын, бизнестин жана коомдун укуктарын сактоонун артыкчылыгын тааныйбыз жана Министрликтин мыйзам чегинде гана иш алып барууга берилгендигин баса белгилейбиз, бул коомчулуктун ишенимин бекемдеп, башкаруунун натыйжалуулугун жогорулатат.

Биз төмөнкүлөргө милдеттүүбүз:

- Кыргыз Республикасынын Конституциясын, конституциялык мыйзамдарын, мыйзам актыларын жана өлкөнүн эл аралык милдеттенмелерин сактоого;
- ченемдик укуктук актыларды иштеп чыгууда бюрократиялык тоскоолдуктарды минималдаштыруу жана укуктук талаанын алкагында жарандар жана бизнес үчүн жол-жоболорду жөнөкөйлөтүү принциптерин сактоого;
- Министрликтин ченемдик укуктук актыларына жана чечимдерине туруктуу укуктук жана коррупцияга каршы талдоо жүргүзүүгө;
- мыйзамдардын талаптарын сактоо боюнча ички мониторинг системасынын иштөөсүн камсыз кылууга;
- жарандарга жана бизнеске алардын мыйзамда каралган укуктары жана милдеттери жөнүндө маалымдоого;
- Министрликтин кызматкерлерине мыйзамдардагы актуалдуу өзгөртүүлөр боюнча окууну уюштурууга;
- Министрликтин саясатын иштеп чыгууда жана ишке ашырууда эл аралык стандарттарды эске алууга.

Ачыктык жана айкындуулук

Ачык процесстер, жеткиликтүү жана так маалымат жана катышууга даяр болуу туура башкаруунун маанилүү компоненттери экенин моюнга алабыз. Биз маалыматтын эркиндиги жана ага жетүү коомдун мамлекетке болгон ишенимин арттырып, жарандык коомдун, анын ичинде жалпыга маалымдоо каражаттарынын коррупциянын алдын алууга өз салымын кошуусуна мүмкүндүк берет деп ишенебиз, бул экономикалык өнүгүү жана инвестициялар үчүн жагымдуу чөйрөнү түзүүгө өбөлгө болот.

Министрликтин ачыктыгын жана айкындуулугун жогорулатууга болгон умтулуубузду төмөнкүлөр аркылуу ырастайбыз:

- жарандардын жана кызыкдар тараптардын Министрликтин иши жөнүндө так маалыматка расмий веб-сайттан жана социалдык тармактардан өз убагында жетүүсүн камсыз кылуу;
- негизги демилгелер, долбоорлор жана алардын натыйжалары жөнүндө коомчулукка активдүү маалымдоо;
- демилгелерди жана реформаларды талкуулоо үчүн аянтчаларды уюштуруу;
- даттанууларды, сунуштарды же кайрылууларды берүү үчүн ишеним телефондорун жана онлайн-платформаларды уюштуруу;
- эксперттик кеңештер же жумушчу топтор аркылуу саясатты иштеп чыгууга жарандардын жана ишкерлердин катышуусун камсыз кылуу;
- бизнес жана жарандар үчүн санариптик кызмат көрсөтүүлөрдү өнүктүрүү;
- онлайн-платформалар аркылуу тендерлерди жана мамлекеттик сатып алууларды өткөрүүдө ачык-айкындуулукту камсыз кылуу;
- кадрларды тандоонун конкурстук жана ачык процессин кулактандырууларды жана тандоонун натыйжаларын жарыялоо жолу менен камсыз кылуу;

-пресс-конференцияларды өткөрүү, негизги көрсөткүчтөрдүн аткарылышы жөнүндө отчетторду жарыялоо;

- Министрликтин ишинин максаттары, милдеттери жана натыйжалары жөнүндө жалпыга маалымдоо каражаттары жана социалдык тармактар аркылуу коомчулукка маалымдоо;

- процесстерге жана саясатка өзгөртүүлөрдү киргизүү үчүн жарандардан кайтарым байланышты үзгүлтүксүз талдоо.

Аудит жана контроль

Биз иштин ачык-айкындуулугун жана отчеттуулугун камсыз кылуу, ошондой эле коррупциялык тобокелдиктердин алдын алуу үчүн аудиттин жана контролдоонун натыйжалуу системасынын маанилүүлүгүн тааныйбыз.

Бул максатка жетүү үчүн биз төмөнкүлөрдү аткарууга милдеттенебиз:

- мыйзам бузуулар менен байланышкан тобокелдиктерди, анын ичинде коррупциялык аракеттерди өз убагында аныктоого жана болтурбоо;

- мыйзам бузуулар табылган учурда текшерүүлөрдүн бардык түрлөрү боюнча ички тергөөнүн көз карандысыздыгын жана кесипкөйлүгүн камсыз кылуу;

- коррупциялык укук бузуулардын же кыянаттык менен пайдалануунун мүмкүн болгон учурлары жөнүндө билдирүү үчүн коопсуз жана жашыруун каналдарды түзүү;

- тышкы аудит жана контролдоо органдары менен кызматташуу, маалыматка толук мүмкүнчүлүк берүү жана ишмердүүлүктү объективдүү баалоого көмөктөшүү;

- аныкталган кемчиликтерди четтетүү жана күнөөлүүлөрдү мыйзам чегинде жоопкерчиликке тартуу менен аудитордук текшерүүлөрдүн натыйжаларына жана коррупция жөнүндө билдирүүлөргө ыкчам жооп кайтаруу;

- Министрликтин ченемдик актыларында жана процесстеринде коррупциялык тобокелдиктерди табуу, баалоо, азайтуу жана алдын алуу механизмдерин түзүү.

Бул чаралар чынчылдыктын жогорку деңгээлине дем берүү үчүн позитивдүү стратегиялар менен укук бузуулардын, анын ичинде коррупциялык укук бузуулардын учурларын аныктоого, иликтөөгө жана бөгөт коюуга багытталган репрессивдүү стратегиялардын ортосунда акылга сыярлык тең салмактуулукту камсыз кылууга тийиш.

Этика жана жүрүм-турум стандарттары

Биз натыйжалуу мамлекеттик башкаруунун жана коомдун ишениминин негизи этиканын жана кесиптик жүрүм-турумдун жогорку стандарттарын кармануу болуп саналарын моюнга алабыз.

Адептүүлүк маданиятын калыптандыруу ар бирибизден көз каранды экенин түшүнөбүз. Этика ченемдерин, жеке жоопкерчиликти жана жеке мисалды кабыл алуу боюнча принциптерди сактоо Министрликтин ар бир кызматкеринин милдети болуп саналат.

Биз этикалык жүрүм-турумдун төмөнкүдөй негизги принциптерин сактоого милдеттенебиз:

- кызматтык милдеттерин аткарууда чынчылдык, ак ниеттик жана мыйзамды сактоо;

- чечимдерди кабыл алууда жеке кызыкчылыктарды жана бир жактуулукту болтурбоочу калыстык жана адилеттүүлүк;

- өз аракеттери үчүн мамлекеттин жана жарандардын алдында жоопкерчилик.

Биз төмөнкүдөй кесиптик стандарттарды сактоого милдеттенебиз:

- мамлекеттик, коммерциялык жана жеке маалыматтар менен иштөөдө купуялуулукту сактоо;

- дискриминациянын, басымдын же кемсинтүүчү жүрүм-турумдун ар кандай көрүнүштөрүн жокко чыгаруу менен кесиптештерге, жарандарга жана кызыкдар тараптарга урмат көрсөтүү;

- коомчулук жана кызыкдар тараптар менен өз ара аракеттенүү процессинде айкындуулукту камсыз кылуу.

Биз төмөнкүдөй кызыкчылыктардын кагылышына тыюу салынганы тууралуу кабардарбыз:

- мамлекеттик кызматчылар кызыкчылыктардын кагылышына алып келиши мүмкүн болгон кырдаалдардан качууга жана анын келип чыгышы жөнүндө жетекчиликке токтоосуз билдирүүгө милдеттүү;

- кызмат абалын жеке же жалданма максаттарда пайдаланууга катуу тыюу салынат. Биз жарандар менен өз ара мамиледе этиканы сактоого умтулабыз:

- мамлекеттик кызматчылар жарандар менен сый-урмат көрсөтүүгө, сылык-сыпаа болууга жана диалогго даяр болууга милдеттүү;

- мыйзамдарда белгиленген чектерде Министрликтин иши жөнүндө маалыматтын жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу.

Биз этикалык стандарттарды сактайбыз:

- этикалык стандарттарды сактоого көмөктөшүүчү корпоративдик маданиятты түзүү жана колдоо;

- кызматкерлердин кесиптик этика жөнүндө маалымдуулугун жогорулатууга багытталган үзгүлтүксүз окутуу жана иш-чараларды өткөрүү;

- ак ниеттүүлүк принциптерин бузгандыгы үчүн так жана адилет жазаларды киргизүү.

Адам ресурстарын башкаруу жана корпоративдик маданият

Биз адам ресурстарын натыйжалуу башкаруу мамлекеттик башкаруунун жана туруктуу өнүгүүнүн максаттарына жетүүнүн негизи экенин түшүнөбүз. Төмөнкү принциптерди кармануу менен биз ишенимге, өз ара урматтоого жана ак ниеттүүлүккө негизделген кесипкөй, ачык-айкын жана натыйжага багытталган корпоративдик маданиятты өнүктүрүүгө умтулабыз.

Министрликте тандоо, ишке кабыл алуу, тейлөө, кызмат өтөө жана жылдыруу системасы төмөнкү принциптерге негизделгенин билдиребиз:

- персоналды тандоодо ачык-айкындык жана адилеттүүлүк - кесиптик көндүмдөргө, билимге жана квалификацияга багытталган объективдүү жана ачык-айкын тандоо жол-жоболорун, ошондой эле коррупция жана ротация жагынан өзгөчө аялуу деп эсептелген мамлекеттик кызмат орундарын ээлөө үчүн кадрларды тандоонун жана даярдоонун талаптагыдай жол-жоболорун колдонуу;

- кесиптик өнүгүү жана окутуу - окутууну жана квалификацияны жогорулатууну үзгүлтүксүз жүргүзүү, үзгүлтүксүз окутуу жана жеке өсүү маданиятын колдоо;

- кызматкерлердин этикасы жана адептүүлүгү - этикалык стандарттардын жогорку деңгээлин түзүү жана колдоо, кызматкерлердин Этика кодексин милдеттүү түрдө сактоосун камсыз кылуу;

- жетишкендиктерди таануу жана дем берүү - жогорку натыйжаларга жетишкен жана ак ниеттүүлүк принциптерине берилгендигин көрсөткөн кызматкерлер үчүн адилеттүү сыйлык берүү, таануу жана карьералык өсүү механизмдерин иштеп чыгуу;

- басмырлоого каршы аракеттенүү жана кызматкерлердин укуктарын коргоо - адам ресурстарын башкарууда басмырлоонун, бир тараптуулуктун жана бет карамалыктын ар кандай формаларын жоюу, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кызматкерлердин укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоону камсыз кылуу;

- эмгектин ыңгайлуу шарттарын түзүү – кызматкерлердин өндүрүмдүүлүгүнө жана бакубаттуулугуна көмөктөшүүчү жагымдуу иш чөйрөсүн түзүү, кызматкерлердин кесиптик ишмердиги менен жеке жашоосунун ортосундагы тең салмактуулукту камсыз кылуу;

- өз ара сыйлоого, кесипкөйлүккө, жоопкерчиликке негизделген иш чөйрөсүн түзүү, коллективде чынчылдык, адилеттүүлүк жана теңчилик баалуулуктарын сактоо.

Жарандык коом жана бизнес-коомчулук менен мамилелер

Биз өлкөнүн туруктуу экономикалык өнүгүүсүн камсыз кылуу үчүн ак ниет башкарууну илгерилетүү боюнча Министрликтин аракеттерин колдоо үчүн жарандык коом жана бизнес-коомчулук менен диалогду жана кызматташтыкты күчөтүүнүн маанилүүлүгүн белгилейбиз.

Ишкер чөйрөлөр тарабынан жактоо талаптагыдай башкарууну чыңдоонун, эл аралык жана улуттук деңгээлдерде транспаренттүүлүктү жана туруктуулукту жогорулатуунун маанилүү өбөлгөсү болуп саналат. Туура башкарууну бекитүүгө көмөктөшүү контекстинде биз ЭКӨУнун сунуштарын эске алабыз.

Министрликтин жарандык коом жана бизнес-коомчулук менен өз ара мамилеси төмөнкү принциптерге негизделет:

- ачыктык жана айкындуулук - Министрлик мыйзам менен корголгон маалыматтарды кошпогондо, өзүнүн иши жана чечимдерди кабыл алуу процесстери жөнүндө маалыматтардын жеткиликтүүлүгүн камсыз кылат.

- диалог жана өнөктөштүк - Министрлик мамлекеттик саясатты калыптандырууда жана ишке ашырууда жарандык коомдун жана бизнестин пикирлерин эске алуу үчүн дайыма консультацияларды, коомдук талкууларды жана жумушчу жолугушууларды өткөрүп турат.

- кызыкчылыктарды жана керектөөлөрдү эсепке алуу - Министрлик аларды өнүктүрүү үчүн жагымдуу шарттарды түзүү максатында жарандардын жана ишкерлердин учурдагы чакырыктарын жана сунуштарын эске алат.

- жоопкерчилик жана отчеттуулук - Министрлик өз ара аракеттенүүнүн натыйжалары жана аткарылган сунуштар боюнча сын-пикирлерди берет.

Министрлик экономикалык өсүшкө, ачык-айкындуулукка жана социалдык адилеттүүлүккө көмөктөшүүчү демилгелерди колдоо аркылуу жарандык коомду жана бизнестин өнүктүрүүгө жигердүү көмөк көрсөтүүгө умтулат.

Кепилдик:

Бул документ Министрликтин ар бир кызматкеринин туруктуу өнүгүүнү жана коомчулуктун ишенимин камсыз кылуучу ак ниеттик, ачыктык жана отчеттуулук стандарттарын сактоого умтулуусун баса белгилейт.

Декларация о надлежащем управлении и добропорядочности Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики

МЫ, КОЛЛЕКТИВ Министерства экономики и коммерции Кыргызской Республики (далее – Министерство),

ПРИЗНАВАЯ важность своей роли в обеспечении устойчивого экономического развития страны,

ПРИЗНАВАЯ, что проблемы в сфере управления, включая коррупцию, лишают государственные органы способности эффективно обеспечивать устойчивое экономическое и социальное развитие,

ССЫЛАЯСЬ на статьи 7, 8, 10, 13 Конвенции Организации Объединенных Наций против коррупции, в которых закреплены стремления государств-участников создавать условия для государственного сектора и государственных служащих, основанные на принципах эффективности, прозрачности, неподкупности, честности, ответственности и вовлеченности,

ССЫЛАЯСЬ на Закон Кыргызской Республики «О противодействии коррупции», который устанавливает основные принципы противодействия коррупции, правовые и организационные основы предупреждения коррупции и борьбы с ней, минимизации и ликвидации последствий коррупционных правонарушений,

ССЫЛАЯСЬ на статьи 15 и 32 Закона Кыргызской Республики «О государственной гражданской и муниципальной службе», в которых закреплены ограничения, связанные с государственной гражданской службой, а также обязательство по соблюдению этики каждого служащего,

ССЫЛАЯСЬ на Закон Кыргызской Республики «О конфликте интересов», который направлен на обеспечение деятельности служащих в общественных интересах, исключая личный (частный) интерес (заинтересованность) при исполнении должностных обязанностей,

ССЫЛАЯСЬ на главу 5 Плана мероприятий по реализации Государственной стратегии по противодействию коррупции в Кыргызской Республике на 2025-2030 годы (для I этапа на среднесрочный период 2025-2027 годов), утвержденного Указом Президента Кыргызской Республики от 5 июня 2024 года № 137, в которых предусмотрены меры по обеспечению эффективности и прозрачности деятельности государственных органов и органов местного самоуправления в целях предупреждения коррупции,

ПОДТВЕРЖДАЯ, что приоритетом для всех государственных органов должно быть обеспечение того, что они свободны от коррупции,

БУДУЧИ УБЕЖДЕННЫ, что наличие государственной системы, основанной на принципах прозрачности, подотчетности, честности, ответственности и профессионализма играет ключевую роль в сохранении доверия общества и обеспечении эффективности деятельности,

ПОДТВЕРЖДАЯ нашу полную приверженность задаче выполнения обязательств, вытекающих из вышеуказанных международных стандартов и национального законодательства в противодействии коррупции,

ЗАЯВЛЯЕМ о своей приверженности принципам добропорядочности, прозрачности и надлежащего управления.

Основные принципы и обязательства

Надлежащее управление

Мы считаем наличие государственного сектора, основанного на принципах добросовестности, открытости, подотчётности и верховенства права важным фактором устойчивого экономического роста и признаем, что такой государственный сектор служит важным элементом укрепления доверия граждан к государственным институтам и органам власти.

Мы отмечаем, что надлежащее управление подразумевает такую совокупность политики, административных процедур и управленческих решений, которая способствует эффективности и результативности деятельности. Поэтому мы подтверждаем нашу решимость неукоснительно соблюдать принципы и основы, заложенные в них.

Мы отмечаем важность принятия, реализации и соблюдения мер, направленных против всех видов коррупции. Эти меры предусматривают требования по принятию на себя ответственности за недопущение проявления всех видов коррупции, а также возможного конфликта интересов и регулирование уже существующего конфликта интересов.

Мы подтверждаем, что важными компонентами надлежащего управления являются эффективное распоряжение государственными ресурсами, разумные процедуры формирования и исполнения бюджета и государственных закупок. Соответственно, мы признаем важное значение открытости и недискриминации в вопросах составления и исполнения бюджета и закупки товаров и услуг.

Мы подчеркиваем необходимость проведения просветительских и пропагандистских мероприятий для сотрудников системы Министерства по вопросам профессиональной этики, внедрения в практику соответствующих стандартов поведения и положений, касающихся конфликта интересов, а также мониторинга системы декларирования государственными служащими своих доходов и активов. Мы отмечаем, что соблюдение разработанных и внедренных в практику этических норм поведения имеет ключевое значение в укреплении добропорядочности.

Лидерство и приверженность

Мы убеждены, что лидерство и приверженность играют ключевую роль в построении эффективного управления, а честность и профессиональная этика руководителей лежат в основе надлежащего управления и добропорядочности. Мы подчеркиваем необходимость обеспечения высокого уровня добропорядочности и поддержки приверженности нетерпимости к коррупции.

Руководство Министерства несет ключевую ответственность за формирование культуры добропорядочности, что укрепляет доверие сотрудников и общества к Министерству, способствует созданию мотивированной команды и поддерживает устойчивую репутацию Министерства как добропорядочного органа.

Деятельность руководства основана на следующих принципах:

Личный пример - руководство Министерства обязуется быть примером добропорядочности и честности, демонстрируя своим поведением высокие стандарты этики, профессионализма и соблюдения законодательства, тем самым вдохновляя сотрудников придерживаться аналогичных ценностей.

Прозрачность решений - руководство Министерства обязуется поддерживать открытую коммуникацию с общественностью, быть подотчетным за свои действия и результаты деятельности. Все управленческие решения должны приниматься открыто, с учетом принципов объективности, справедливости и интересов общества.

Ответственность - руководство Министерства несет ответственность за принятие взвешенных решений, которые соответствуют интересам общества, а также за создание среды, способствующей соблюдению норм добропорядочности.

Соответствие законодательству

Мы признаем приоритетность верховенства закона и соблюдения прав граждан, бизнеса и общества и подчеркиваем приверженность Министерства действовать строго в рамках закона, что укрепляет доверие общественности и повышает эффективность управления.

Мы обязуемся:

- соблюдать Конституцию Кыргызской Республики, конституционные законы, законы и подзаконные акты и международные обязательства страны;
- при разработке нормативных правовых актов соблюдать принципы минимизации бюрократических барьеров и упрощения процедур для граждан и бизнеса в рамках правового поля;
- проводить регулярный правовой и антикоррупционный анализ нормативных актов и решений Министерства;
- обеспечить работу внутренней системы мониторинга выполнения законодательных требований;
- информировать граждан и бизнес об их правах и обязанностях в рамках законодательства;
- организовывать обучения сотрудников Министерства актуальным изменениям в законодательстве;
- учитывать международные стандарты в разработке и реализации политики Министерства.

Открытость и прозрачность

Мы признаем, что открытые процессы, доступная и ясная информация, а также готовность к взаимодействию являются важными компонентами надлежащего управления. Мы убеждены, что свобода информации и доступ к ней повышают доверие общества к государству, позволяя гражданскому обществу, включая средства массовой информации, вносить свой вклад в предупреждение коррупции, что также способствует созданию благоприятной среды для экономического развития и инвестиций.

Мы подтверждаем наше обязательство по повышению открытости и прозрачности Министерства посредством:

- обеспечения своевременного доступа граждан и заинтересованных сторон к достоверной информации о деятельности Министерства на официальном веб-сайте и в социальных сетях;
- активного информирования общественности о ключевых инициативах, проектах и их результатах;
- организации платформ для обсуждения инициатив и реформ;
- организации телефонов доверия и онлайн-платформы для подачи жалоб, предложений или обращений;
- обеспечения участия граждан и предпринимателей в разработке политики через экспертные советы или рабочие группы;
- развития цифровых услуг для бизнеса и граждан;
- обеспечения прозрачности при проведении тендеров и государственных закупок через онлайн-платформы;
- обеспечения конкурентного и открытого процесса отбора кадров путем публикации объявлений и результатов отбора;

- проведения пресс-конференций, публикации отчетов о выполнении ключевых показателей;
- информирования общественности о целях, задачах и результатах деятельности Министерства через СМИ и социальные сети;
- регулярного анализа обратной связи от граждан для внесения изменений в процессы и политику.

Аудит и контроль

Мы признаем важность эффективной системы аудита и контроля для обеспечения прозрачности и подотчетности деятельности, а также предотвращения коррупционных рисков.

Для достижения этой цели мы обязуемся:

- своевременно выявлять и предотвращать риски, связанные с нарушениями законодательства, в том числе коррупционных действий;
- обеспечивать независимость и профессионализм внутреннего расследования по всем видам проверок в случае обнаружения нарушений;
- создать безопасные и конфиденциальные каналы для сообщения о возможных случаях коррупционных правонарушений или злоупотреблений;
- сотрудничать с внешними аудиторскими и контрольными органами, предоставляя полный доступ к информации и содействуя объективной оценке деятельности;
- оперативно реагировать на результаты аудиторских проверок и сообщения о коррупции, устраняя выявленные недостатки и привлекая виновных к ответственности в рамках законодательства;
- создавать механизмы выявления, оценки, минимизации и предотвращения коррупционных рисков в нормативных актах и процессах Министерства.

Эти меры должны обеспечивать разумный баланс между позитивными стратегиями для поощрения высокого уровня честности и репрессивными стратегиями, направленными на выявление, расследование и пресечение случаев правонарушений, в том числе коррупционных.

Этика и стандарты поведения

Мы признаем, что основой эффективного государственного управления и доверия общества является приверженность высоким стандартам этики и профессионального поведения.

Мы понимаем, что формирование культуры добропорядочности зависит от каждого из нас. Соблюдение норм этики, принципов по принятию персональной ответственности и личного примера является обязанностью каждого сотрудника Министерства.

Мы обязуемся соблюдать основные принципы этического поведения:

- честность, добросовестность и соблюдение закона в процессе выполнения должностных обязанностей;
- беспристрастность и справедливость в принятии решений, исключая личные интересы и предвзятость;
- ответственность за свои действия перед государством и гражданами.

Мы обязуемся следовать профессиональным стандартам:

- соблюдение конфиденциальности в работе с государственными, коммерческими и личными данными;
- уважение к коллегам, гражданам и заинтересованным сторонам, исключая любые проявления дискриминации, давления или оскорбительного поведения;

- обеспечение прозрачности в процессе взаимодействия с общественностью и заинтересованными сторонами.

Мы осведомлены о запрете конфликта интересов:

- государственные служащие обязаны избегать ситуаций, которые могут привести к конфликту интересов, и своевременно информировать руководство о его возникновении;
- категорически запрещается использование служебного положения в личных или корыстных целях.

Мы обязуемся быть этичными в общении с гражданами:

- государственные служащие обязаны проявлять уважение, вежливость и готовность к диалогу с гражданами;
- обеспечение доступности информации о деятельности Министерства в пределах, установленных законодательством.

Мы поддерживаем этические стандарты:

- создание и поддержание корпоративной культуры, способствующей соблюдению норм этики;
- регулярное проведение обучения и мероприятий, направленных на повышение уровня осведомленности сотрудников о профессиональной этике;
- введение четких и справедливых мер ответственности за нарушение принципов добропорядочности.

Управление человеческими ресурсами и корпоративная культура

Мы осознаем, что эффективное управление человеческими ресурсами является основой для достижения целей государственного управления и устойчивого развития. Придерживаясь ниже установленных принципов, мы стремимся формировать профессиональную, прозрачную и ориентированную на результаты корпоративную культуру, основанную на доверии, взаимоуважении и добропорядочности.

Мы заявляем, что система отбора, приема на работу, прохождения службы, продвижения по службе и выхода из службы в Министерстве основывается на принципах:

- прозрачности и справедливости в подборе персонала - применение объективных и прозрачных процедур отбора, ориентированных на профессиональные навыки, знания и квалификацию, а также надлежащие процедуры отбора и подготовки кадров для занятия государственных должностей, которые считаются особенно уязвимыми с точки зрения коррупции, и ротации, в надлежащих случаях, таких кадров на таких должностях;
- профессионального развития и обучения - регулярное проведение обучения и повышения квалификации, поддержка культуры непрерывного обучения и личностного роста;
- этики и добропорядочности сотрудников - формирование и поддержка высокого уровня этических стандартов, обеспечение обязательного соблюдения сотрудниками Кодекса этики;
- признания и стимулирования достижений - разработка механизмов справедливого вознаграждения, признания и карьерного роста для сотрудников, добивающихся высоких результатов и демонстрирующих приверженность принципам добропорядочности;
- противодействия дискриминации и защиты прав сотрудников - исключение любых форм дискриминации, предвзятости и фаворитизма в управлении человеческими ресурсами, обеспечение защиты прав и интересов сотрудников в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;
- создания комфортных условий труда - формирование благоприятной рабочей среды, способствующей продуктивности и благополучию сотрудников, обеспечение равновесия между профессиональной деятельностью и личной жизнью сотрудников;

- создания рабочей среды, основанной на взаимном уважении, профессионализме, ответственности, поддержке ценности честности, справедливости и равенства в коллективе.

Отношения с гражданским обществом и бизнес-сообществом

Мы отмечаем важность укрепления диалога и сотрудничества с гражданским обществом и бизнес-сообществом в целях поддержки предпринимаемых Министерством усилий по утверждению надлежащего управления для обеспечения устойчивого экономического развития страны.

Приверженность со стороны деловых кругов является важной предпосылкой укрепления надлежащего управления, повышения прозрачности и стабильности на международном и национальном уровнях. В контексте содействия утверждению надлежащего управления мы принимаем к сведению Рекомендации ОЭСР.

Взаимоотношения Министерства с гражданским обществом и бизнес-сообществом строятся на следующих принципах:

- открытость и прозрачность - Министерство обеспечивает доступ к информации о своей деятельности и процессах принятия решений, за исключением данных, охраняемых законом.

- диалог и партнерство - Министерство на регулярной основе проводит консультации, публичные обсуждения и рабочие встречи для учета мнения гражданского общества и бизнеса при формировании и реализации государственной политики.

- учет интересов и потребностей - Министерство учитывает актуальные вызовы и предложения от граждан и предпринимателей с целью создания благоприятной среды для их развития.

- ответственность и отчетность - Министерство предоставляет обратную связь о результатах взаимодействия и внедренных рекомендациях.

Министерство обязуется активно содействовать развитию гражданского общества и предпринимательской деятельности, поддерживая инициативы, способствующие экономическому росту, прозрачности и социальной справедливости.

Заверение:

Данный документ подчеркивает обязательства каждого сотрудника Министерства придерживаться стандартов честности, прозрачности и подотчетности, обеспечивая устойчивое развитие и доверие общества.